

Anvisning för symaskinens användande - 2

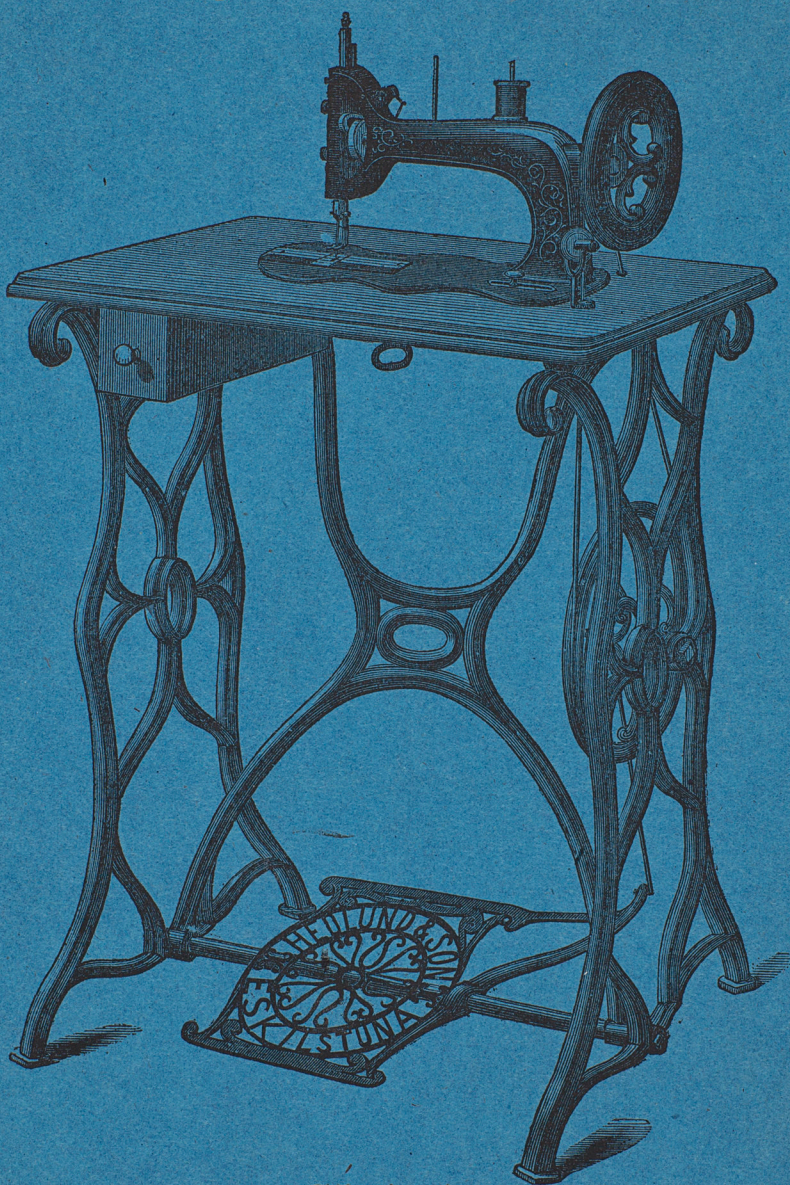
Joh. Hedlund

Vardagstryck Affärstryck
1800-tal 8:o

National Library
of Sweden

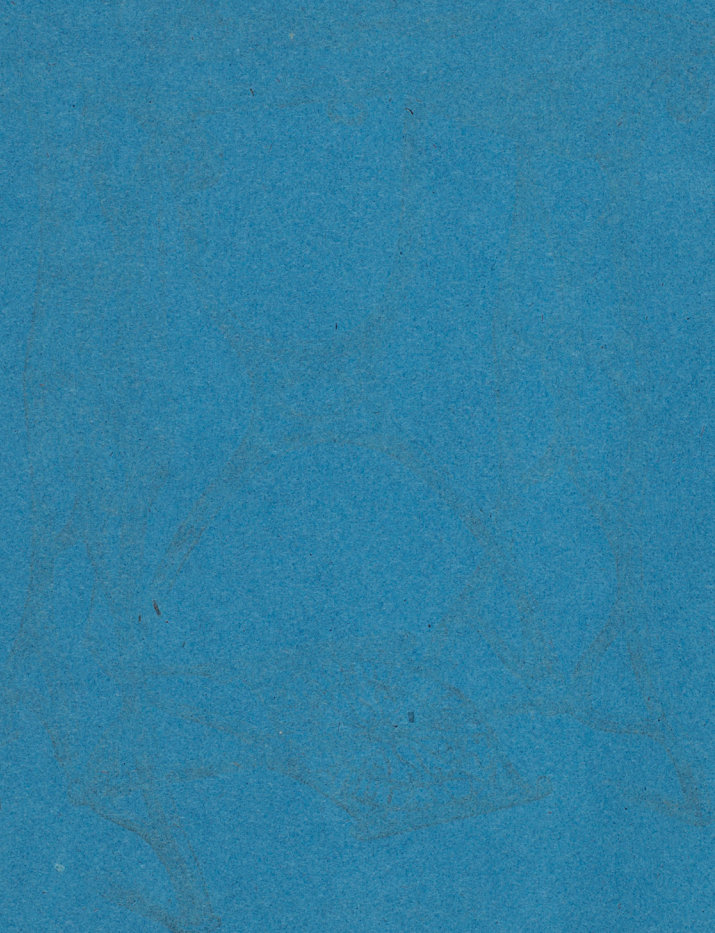
Anvisning för Symaskinens användande.

Tillverkas hos
JOH. HEDLUND.
ESKILSTUNA.

Handboken för skjutning med maskin

SKOTEN BOL
AGUTERIKEN

Handboken för skjutning med maskin

Vid
dagen s
hålen ä
eger run
2 vid a
maskinen
liga skru
tagen at
lätthet ä
samt de
likaledes
taren, dä
böra olja
del befin
skyttelspe
hjulets a
trampens
Är mask
hvarefter
att allt ä
förmodas
maskinen
använder
läter mas
efter den
alltid anv

För
foten (en
midt öfre
hålen och

Om sättet att olja Maskinen.

Vid jemnt begagnande bör maskinen 3 gånger om dagen smörjas med olja. De på maskinen befintliga 5 små hålen äro oljehål och leda till de ställen, der gnidning eger rum. Af dessa hål finnas 3 på armens öfre yta och 2 vid armens nedre del på framsidan. För att åtkomma maskinens undre delar borttages den under bordet befintliga skruf med nyckelring, då man, sedan remmen blifvit tagen af undre hjulet, kan ikullfälla maskinen och med lätthet åtkomma alla rörliga delar. Nålstångens öfre del samt det på densamma anbringade hjertats inre del bör likaledes oljas, äfvensom skyttelföraren och någongång mataren, då den vidrör stygnplåten. De öfriga delarne som böra oljas äro: tappen, å hvilken den på maskinens öfre del befintliga trådlyftaren rör sig, spolinrättningen och skyttelspolens båda spetsar. Inunder maskinen oljas: drifhjulets axel, öfre och nedre delen af drifstången samt trampens båda ändar, der den rör sig på tvärstången. Är maskinen oljad, bör den hastigt arbeta ett ögonblick, hvarefter all öfverflödigg olja borttorkas: man bör iakttaga att allt är rent när man börjar sy. Går maskinen tungt, förmodas att någon del ej har blifvit behörigen oljad. Går maskinen tungt, sedan den stått obegagnad en längre tid, använder man litet Benzin på samma sätt som olja, och låter maskinen derpå hastigt arbeta ett ögonblick, hvarefter den rentorkas och oljas. Den bästa Benolja torde alltid användas.

Maskinens rörelse.

För att sätta maskinen riktigt i rörelse plaserar man foten (en eller begge) på trampen, så att fotsulan sitter midt öfver den tvärstång å hvilken trampen hvilar, så att hälen och framfoten komma att verka likformigt vid ma-

skinens rörelse. Svänghjulet vrides dervid åt den arbetande personen.

Nålens insättande.

Nålen har på ena sidan en lång, på den andra en kort fördjupning. Vid dess insättande går man tillväga på följande vis. Först trädes en tråd genom ögat på nålen, hvarpå den långa fördjupningen vändes åt arbetaren, medan tråden ligger tvärs öfver maskinen. Derpå låter man nålens spets något intränga i det på stygnplåten befintliga hålet, under det nålens gröfre ända bringas i hålet på nålstången. Derefter håller man med venstra handens två fingrar tråden i rak riktning ifrån sig, hvarigenom nål-ögat kommer att stå i lika höjd med stygnplåtens yta, och vrider sedan med högra handen svänghjulet så, att det lilla märket på nålstångens öfre del kommer att stå jemnt med armens yta, och nålen derigenom får sin riktiga ställning, hvarefter man fastskrufvar nålen. Härvid bör iakttagas, att nålen går in i stygnplåtens hål utan att vidröra någon sida; skulle detta vara fallet, böjer man den något med fingret, tills den kommer i sin rätta ställning.

Spolningen.

Spolinrättningen är den till höger vid balanshjulet stående lilla maskin, som igångsättes genom att vrida den samma så att den lilla friktionsrullen träffar nämnda hjul, och vidare genom trampning af maskinen. För att påspola skyttelspolen, lyfter man först pressaren och tager skytteln ur maskinen, hvarefter spolen sättes in i spolinrättningen. Trådens ända sättes fast mellan skyttelspolen och friktionsrullen, hvarefter maskinen sättes i rörelse, då noga bör iakttagas, att tråden nystar sig jemnt och fast omkring spolen.

Skyttels påträdande.

Skyttelspolens ena ända lägger man först emot den lilla punkten i skyttels spetsiga ända, bakom hvilken en fjeder finnes, och trycker derpå långsamt ner spolens andra

spets tills den knäpper till, hvarvid alltid bör varsamt för-
 faras på det att spolens spetsar ej må blifva skadade.
 Härvid iakttages att ändan af tråden blifver bakom spolen,
 för att derefter trädas genom den på skytteln underkant
 inuti befintliga krampan, hvarefter den drages framför spolen
 och genom hålet i skytteln öfra del närmast dess trubbiga
 ända, och vidare genom så många hål som behöfvas för
 att få en tillräcklig spänning, men till sist alltid genom
 hålet närmast skytteln spets, antingen uppåt eller nedåt.
 I det sednare fallet får tråden passera ut genom det långa
 hålet, och i hvarje fall till slut under fjedern å skytteln
 öfverdel.

Nålens påträdande.

När trådrullen är uppsatt på spindeln å maskinens
 arm, förer man tråden genom det lilla ögat vid front-
 plåtens öfre del, derefter under och emellan de två runda
 skifvorna, som tjena till trådens spänning, sedan upp och
 igenom ögat i trådlyftaren, derefter ned och genom öglan
 på nålstången och slutligen genom nålens öga.

Trådens spänning.

Är skytteln påträdd, pröfvas spänningen medelst drag-
 ning af tråden åt den trubbiga ändan till. Går tråden
 så hårdt som den kan göra utan att sönderslitas, är spän-
 ningen bra för tjockare tyger. Deremot för tunna och
 mjukare tyger fordras en mindre hård spänning.

Den öfre trådens spänning regleras genom skrufven
 på maskinens frontplåt, som verkar på de två runda skifvor,
 emellan hvilka tråden går. För att pröfva spänningen,
 håller man i tråden, straxt öfver nålen, och drager den-
 samma nedåt, medan man vrider skrufven åt sig, går den
 så hårdt, som den kan göra utan att sönderslitas, är spän-
 ningen bra för tjockare tyger; för tunnare tyger gälla samma
 regler, som för skytteln tråd.

Sömnadens början.

Då sömnaden börjas drages tråden omkring tre tum
 från skytteln, hvarefter denna lägges i skyttelföraren. Der-

efter drager man likaledes tre tum af öfra tråden genom nålögat, och hållande ändan lös med venstra handen, vrider man med högra handen svänghjulet åt sig, tills nålen har gått ned och kommit upp igen till dess högsta punkt. Derefter drages nåltråden med venstra handen uppåt, då skytteltråden blir synlig i hålet af stygnplåten, hvarefter densamma uppdrages. Sedan lyftes tygpressaren, då båda trådarna läggas under tygpressarens fot åt venster. Tyget som skall sys lägges nu inunder och tygpressaren släppes ned igen, så att mataren (tänderna) kan framskjuta tyget, hvarefter maskinen sättes i rörelse, framförallt iakttagande att svänghjulet vrides åt den arbetande personen. Sedan några stygn äro sydda, stoppas maskinen och undersökes stygnen. Visa sig på afviga sidan små öglor, då är öfre spänningen för lös, hvadan spänningen får ökas medelst skrufven. Visar sig deremot att den öfre tråden ligger jemn på tygets yta, är den öfre spänningen för hård och skrufven får vridas tillkaka. Spänningen bör alltid vara reglerad, så att stygnen blifva lika på båda sidor af tyget.

Stygnregulatorn.

Vid maskinens högra sida och armens nedre del finnes en skruf, som tjänar till reglering af stygnens storlek. För att få stygnen större, lossas skrufven och skjutes åt höger, och för att få dem mindre, åt venster, hvarefter den alltid godt fastskrufvas.

Tygets borttagning.

När tyget skall borttagas ifrån maskinen sedan det är sydt, bringas först nålen på dess högsta punkt. Derefter fattar man tråden rätt öfver nålen, drager densamma ungefär tre tum ifrån och lyfter pressaren, hvarpå tyget drages uppåt venster och båda trådarna afklippas.

Allmänna anmärkningar.

Uti nålstången finnes en liten tapp, som är fastgjord med en skruf i dess öfre del. Sällan behöfver denna tapp förändras, men skulle dessa blifva nödvändigt, är följande

rätta metoden att sätta den fast igen: först träder man en vit tråd genom nålen och lägger ett stycke fint kläde på det ställe, som skall sys. Derpå vrider man sväng-hjulet tills nålen sänker sig, så att nålens öga befinner sig direkte på tygets yta, hvilket den hvita tråden tydligt utvisar. Är nålen i denna ställning, trycker man tappen ned tills den stöter på trådlyftaren (utan att trycka den ned) och skrufvar den fast igen.

På maskinens öfversta del, bredvid nålstången, finnes en skruf genom hvilket trycket af tygpressaren ökas eller minskas. Hårda och tjocka tyger fordra mera tryck än lättare eller tunna tyger.

Hvarje maskin är åtföljd af oljekanna, skrufnyckel, mejsel, 6 skyttelspolar, 6 nålar, 1 särskild fjeder för trådlyftaren samt 1 extra stygnplåt. Stygnplåten med det större hålet begagnas då groft tyg skall sys, hvartill begagnas grof nål och tråd.

Utom ofvan uppräknade apparater kunna efter särskild requisition och betalning erhållas följande, Pressarfot, Fällmaskiner för bredare och smalare fäll, Gansapparat, Rynkapparat, Snoddapparat, Snoddpåläggare, Vaddermått samt Kantningsapparat.

Fällmaskin för finare tyger.

Då en vanlig smal fäll skall börjas, viker man tyget, der det skall fällas, ungefär en kvarts tum bredt, och drager med en vanlig synål en tråd igenom tygets kant, rätt i vecket. Den större delen af tyget lägges nu åt venster, medan den vikta delen medelst tråden drages in i fällmaskinen så långt, att nålen kan gå in i tyget, hvar- efter pressaren nedsläppes och sömnaden börjar. För att åstadkomma en bredare fäll viker man tyget en gång efter den önskade bredden, drar likaledes genom det enkla tyget en kvarts tum från kanten, en tråd, och drar med denna tråd endast tygets kant in i fällaren, under det att den bredare delen af fällen ligger åt höger och tyget sjelft åt venster om fällmaskinen. Vid fällsöm läggas båda tygen ihop så att det undre skjuter framom det öfre så mycket som för fällen behöfves. Begge delarne tyg sammansys på så sätt med fällaren att det undre vikes öfver det öf-

verliggande. Sedan tyget är hopsydt utbreder man det samma och inför den sålunda erhållna uppstående fällen åter i fällmaskinen så att den nedfälls på tyget.

Fällmaskin för gröfre tyger och olika bredder.

Användes på samma sätt som fällaren för finare tyger. Fällens bredd regleras genom utskjutande af apparatens öfverdel, som är fasthållen af en liten skruf.

Gans-apparaten.

Gansen föres endast genom det första hålet uti gansfoten. Skulle nålen ej noga passa midt i gansen böjer man litet på den, tills den kommit i riktig ställning.

Snodd-apparaten.

För att sy in snodder i kragar, manchetter etc. förfar man först som vanligt, och drager sedan in snodden såsom vid handarbete. Sedan skrufvar man på snoddapparaten, på samma sätt som fällaren. Derefter lägges tyget så under pressaren, att den nyss indragna snodden går in i den fördjupning af apparaten, som är närmast nålen, och släpper sedan ned pressaren. Vid söm af flera snodder bredvid hvarandra, kommer den sist sydda i den andra fördjupningen, men den som skall sys alltid i apparatens första fördjupning.

Rynk-apparaten.

Tyget, som skall rynkas, lägger man inunder apparaten, direkt på tänderna, och remsan införes i apparatens inskärning. För att få rynkorna mera eller mindre täta, får man förändra stygnens storlek samt pressarens tryck.

Ett enkelt stycke rynkas utan apparat, men bör då endast hafva en lös spänning på öfra tråden och stora styng så att på afviga sidan bildas små öglor, sedan rynkas tyget ihop på undre tråden såsom vid handarbete.

Kantlinealen.

Denna tjänar till att sticka garnityrer på kappor och dylikt, till fäll i tjockare tyger samt till många olika slags linnesöm, der den vanliga linealen ej kan användas. Vid begagnandet af denna apparat är endast att observera, att den del af tyget, som skall stickas på, ligger emot den inunder kantlinealen befintliga höga kanten.

Sömlinealen.

Denna användes när man skall sticka om två sidor af en söm, och går den höga kanten då uti den förut sydda sömmen. För att sy bredare ifrån sömmen sättes den lilla skifvan, som finnes på skrufven, emellan pressarstängen och apparatens öfverdel, hvarigenom den inunder sömlinealen befintliga höga kanten flyttar sig längre bort från nålen.

Vecklinealen.

Om man skall sy skjortveck, syr man det första vecket efter den vanliga linealen. Derefter skruvas vecklinealen fast och man har sedan att observera, att alltid det förut sydda vecket ligger emot den på vecklinealen befintliga höga kanten.

Kantnings-apparaten.

Vid begagnandet af denna drages bandet först genom de två krokarne, som sjena till att hålla det fast. Derefter rättas båda krokarne, så att bandet går igenom, både uppe och nere, lika bredt, hvarefter krokarne, med den på apparaten befintliga skrufven fastskruvas. Sedan lägges apparaten på maskinen, i det dess lilla uppåtstående krok fasthakas på pressarfoten, hvarjemte iakttages, att nålen går ned i den därför bestämda utskärningen och genom bandets kant, hvarefter apparaten med en eller två skrufvar fastskruvas.

Bandföraren.

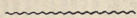
Denna tjänar att sy band på damklädningar, etc. och införes bandet i apparatens inskränning, hvarigenom bandets inre kant mycket noga stickas på tyget. Skall bandet äfven sys på den andra sidan, så införes det från motsatta ändan.

Vaddérmått.

Begagnas vid vadderings på så sätt, att ståltråden går uti den näst förut stickade sömmen, hvarigenom stickningen blir rak och på lika afstånd från hvarandra.

Snodd-påläggare.

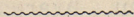
Begagnas då grofva snoddar skola fastsys på, eller inläggas uti klädningar, kappor etc.

Ansvaras att Maskinens mekaniska delar äro utförda med en noggrannhet och solidité fullt motsvarande de bästa utländska och inhemska fabrikater, samt att Maskinen arbetar lika väl på tjockaste kläde, som tunnaste lärft.

Eskilstuna i Mars 1870.

JOH. HEDLUND.

gar, etc. och
nom bandets
skall bandet
t från mot-

t ståltråden
enorm stück-
ndra.

ys på, eller

äro utförda
le de bästa
Maskinen
te lärt.

ND.

